

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

● รายได้

เดือน เมษายน-กรกฎาคม 2563

เรื่อง : ประเด็นสอบถามเกี่ยวกับ TFRS 15

ถาม :	<p>ในฐานะผู้ทำบัญชี PAE เกี่ยวกับประเด็นการรับรู้รายได้จาก อุปกรณ์ที่ยังไม่ติดตั้ง หรือ งานระหว่างทำหน้าที่ เช่น งานที่ไม่มีทางเลือกอื่นในการใช้หรือขายต่อ ทั้งนี้เนื่องจากในมาตรฐานรวมถึงคู่มือประกอบ TFRS 15 ยังไม่มีคำอธิบายที่ชัดเจน สำหรับการรับรู้รายได้จากการก่อสร้าง คำตามดังกล่าวได้หารือไปยังผู้สอบแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการอธิบายมาเพียงมาตรฐาน ซึ่งยังขาด แนวปฏิบัติที่ยังไม่ได้รับคำตอบ จึงขอเรียนปรึกษาสภากา เกี่ยวกับวิธีการรับรู้และบันทึกบัญชี</p>
ตอบ :	<p>ในกรณีที่กิจกรรมมีปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในการปฏิบัติตามภาระในรูปของ Uninstalled material กิจการต้องพิจารณาว่า Uninstalled material ของกิจการ เป็นไปตามข้อกำหนดในย่อ หน้าที่ ข19.2 หรือไม่ดังนี้</p> <p>ในกรณีที่ต้นทุนที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นสัดส่วนเดียวกับความก้าวหน้าของการเสร็จสิ้นของภาระที่ต้องปฏิบัติ ในสถานการณ์เหล่านั้น การสะท้อนสภาพการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด คือ กิจการอาจจะต้องปรับปรุงวิธีปัจจัยนำเข้าเพื่อกิจกรรมรับรู้รายได้ไม่เกินต้นทุนที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น เพื่อสะท้อนสภาพการปฏิบัติตามของกิจการอย่างเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงาน กิจการจะรับรู้รายได้เป็นจำนวนเงินเท่ากับต้นทุนสินค้าที่ใช้ไปในการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้น ถ้ากิจการคาดได้ว่า ณ วันเริ่มต้นสัญญารายการดังกล่าวเข้าเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้</p> <p>ข19.2.1 สินค้าที่ใช้ไม่มีความแตกต่างกัน</p> <p>ข19.2.2 คาดได้ว่าลูกค้าได้ควบคุมสินค้าอย่างมีนัยสำคัญ ก่อนที่ลูกค้าจะได้รับบริการ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้า</p> <p>ข19.2.3 ต้นทุนของสินค้าที่โอนไปมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งหมดเพื่อให้ภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น</p> <p>ข19.2.4 กิจการซื้อสินค้าจากบุคคลที่สามซึ่งกิจการไม่ได้มีส่วนร่วมในการออกแบบ และการผลิตสินค้าอย่างมีนัยสำคัญ (แต่กิจการเป็นตัวการตามหลักการของย่อหน้าที่ ข 34 ถึง ข38)</p> <p>กรณีที่สามถึงการโอนการควบคุมให้ลูกค้า ขอให้ท่านพิจารณาตามย่อหน้าที่ ข 79 ถึง ข 86 ของมาตรฐานฉบับดังกล่าว</p> <p>ซึ่งหากมีการโอนการควบคุมให้ลูกค้า ท่านต้องรับรู้รายได้จาก Uninstalled material ตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 19.2</p> <p>นอกจากนี้ ต้องกรณีที่ท่านถือวัตถุดิบคงเหลือที่ไม่มีทางเลือกอื่นในการใช้หรือขาย ต่อ ขอให้ท่านพิจารณาตามที่ระบุในย่อหน้าที่ ข 18 ที่กำหนดถึง ปัจจัยนำเข้าที่คาดว่าจะใช้ ทั้งหมดเพื่อปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้น ว่าวัตถุดิบคงเหลือที่ไม่มีทางเลือกอื่นในการใช้หรือขายต่อดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยนำเข้าที่คาดว่าจะใช้ทั้งหมดหรือไม่ หากใช่</p>

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

ท่านสามารถรวมมูลค่าดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการวัดความก้าวหน้าตามวิธีปัจจัยนำเข้าได้ ดังนั้นขอให้ท่านพิจารณาและรับรู้รายการให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เพื่อให้จัดทำงบการเงินตามข้อเท็จจริงและเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

● รายได้

เดือน มกราคม – มีนาคม 2562

เรื่อง : สอดคล้องมาตรฐานเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน

ถาม :	<p>สอบถามข้อสงสัยในมาตรฐานส่วนงานดำเนินงานที่ระบุว่ารายได้จากการยกของส่วนงานที่รายงานไม่ต่ำกว่า 75% ของรายได้รวม</p> <p><u>คำถาม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> คำว่ารายได้รวมจะต้องหักรายได้ระหว่างส่วนงานภายในอกก่อนหรือไม่ หรือเป็นรายได้ทั้งจำนวนของกิจการที่รวมทั้งภายนอกและภายใน กรณีเกิน 75% จะต้องเปิดเผยส่วนงานอื่นหรือไม่
ตอบ :	<p>ขออนุญาตตอบคำถามของท่านดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> คำว่ารายได้รวมจะต้องหักรายได้ระหว่างส่วนงานภายในอกก่อนหรือไม่ หรือเป็นรายได้ทั้งจำนวนของกิจการที่รวมทั้งภายนอกและภายใน <p>ย่อหน้าที่ 15 ของ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน ระบุว่า</p> <p>15 หากผลรวมของรายได้ที่เกิดจากลูกค้าภายนอกของทุกส่วนงานที่รายงานมีจำนวนต่ำกว่าร้อยละ 75 ของรายได้รวมของกิจการ กิจการต้องรายงานส่วนงานเพิ่มเติม (ถึงแม้ว่าส่วนงานที่รายงานที่เพิ่มขึ้นนั้นจะไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 13) จนกระทั่งผลรวมของรายได้ที่เกิดจากลูกค้าภายนอกของทุกส่วนงานที่รายงานมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของรายได้รวมของกิจการ</p> <p>คำว่ารายได้รวมหมายถึงรายได้ทั้งหมดหลังหักรายได้ระหว่างส่วนงาน ซึ่งเป็นยอดที่แสดงในงบกำไรขาดทุน</p> <ol style="list-style-type: none"> กรณีเกิน 75% จะต้องเปิดเผยส่วนงานอื่นหรือไม่ <p>ย่อหน้าที่ 16 ของ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน ระบุว่า</p> <p>16 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจอื่นและส่วนงานดำเนินงานที่ไม่ได้แยกรายงาน ต้องถูกรวบกันและเปิดเผยไว้ในหัวข้อ “ส่วนงานอื่น” และแสดงแยกต่างหากจากรายการกระแสยอดอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 28 นอกจากนี้ กิจการจะต้องอธิบายแหล่งที่มาของรายได้ที่รวมอยู่ในหัวข้อ “ส่วนงานอื่น” ด้วย</p> <p>ส่วนงานอื่นหมายถึงผลรวมของทุกส่วนงานที่มิได้แยกนำเสนอ เนื่องจากเป็นส่วนงาน</p>

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

ที่ไม่ผ่านเกณฑ์เชิงปริมาณหรือเกณฑ์การนำเสนออื่นตามที่ระบุในย่อหน้าที่ 13-15 ซึ่งย่อหน้าที่ 16 ข้างต้นได้กำหนดให้ต้องแสดงข้อมูลของ "ส่วนงานอื่น" เสมอ (เพื่อกรอบยอดรวมของส่วนงานดำเนินงานที่รายงานและส่วนงานอื่นให้เท่ากับผลรวมยอดสินทรัพย์ หนี้สินรายได้ และค่าใช้จ่ายของกิจการ)

ทั้งนี้ขอให้ท่านศึกษาข้อเท็จจริงและเนื้อหาของรายการและศึกษามาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปอย่างเหมาะสม

● รายได้

เดือนกันยายน – ตุลาคม 2561

เรื่อง : การรับรู้รายได้และค่ารายหน้า

ถาม :	<p>1. บริษัทมีการให้บริการดูแลรักษาเครื่องจักร เครื่องใช้ โดยคิดค่าบริการ 100,000 บาท โดยรับชำระเงินก่อนให้บริการทั้งจำนวน โดยการบริการจะให้บริการทุกๆ 3 เดือน เริ่ม 1 ต.ค. 2561 ถึง 30 กันยายน 2562 (รอบระยะเวลาบัญชี 31 ธันวาคม) ในการรับรู้รายได้บริษัท รับรู้เงินที่รับเป็นรายได้รับล่วงหน้าและตัดจ่ายเป็นรายได้เมื่อให้บริการ</p> <p>2. กรณีบริษัทมีข้อตกลงกับพนักงาน กรณีที่ขายบริการได้ จะให้ค่ารายหน้าแก่พนักงาน 20 %</p> <p><u>คำถาม</u></p> <p>3. การรับรู้รายได้ตามข้อ 1 บริษัทปฏิบัติถูกต้องตามมาตรฐานบัญชีหรือไม่</p> <p>4. ค่ารายหน้ารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนทันทีที่ที่ขายบริการ (รับเงิน)</p> <p>5. กรณีค่ารายหน้า หากยังไม่ได้รับเงินในปี 2561 แต่รับเงินในปี 2562 บริษัทต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายเมื่อไหร่ และต้องบันทึกบัญชีค้างจ่ายหรือไม่</p>
ตอบ :	<p>1. การรับรู้รายได้ตามข้อ 1 บริษัทปฏิบัติถูกต้องตามมาตรฐานบัญชีหรือไม่</p> <p><u>ตอบ</u> หากท่านเป็นกิจการที่มีส่วนได้เสียสารณะ การรับรู้รายได้จะต้องปฏิบัติตาม มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 เรื่องรายได้ (หรือ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ในปี 2562)</p> <p>หากท่านเป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสารณะ การรับรู้รายได้จะต้อง ปฏิบัติตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสารณะ บทที่ 18 เรื่อง รายได้</p> <p>ซึ่งย่อหน้าที่ 334 ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาระได้ระบุไว้ว่า</p> <p style="color: #0070C0;">การให้บริการ</p>

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

334. เมื่อผลของรายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการต้องรับรู้รายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเป็นรายได้ตามขั้นความสำเร็จของรายการ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ผลของรายการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อ ต่อไปนี้

334.1. กิจการสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ

334.2. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของรายการบัญชีนั้น

334.3. กิจการสามารถวัดขั้นความสำเร็จของรายการบัญชี ณ วันที่ในงบการเงินได้อย่างน่าเชื่อถือ

334.4. กิจการสามารถวัดมูลค่าของต้นทุนได้อย่างน่าเชื่อถือ ต้นทุนในที่นี้ หมายถึง ต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและที่จะเกิดขึ้นเพื่อทำให้รายการบัญชีนั้นเสร็จสมบูรณ์

(ย่อหน้าดังกล่าวสอดคล้องกับย่อหน้าที่ 20 ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 เรื่องรายได้)

ดังนั้นกิจการควรพิจารณาการรับรู้รายได้จากการให้บริการเป็นไปตามเงื่อนไขใน มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว โดยการรับรู้รายได้ตามขั้นความสำเร็จของ รายการบัญชี เรียกว่า วิธีอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ ตามวิธีนี้ กิจการต้องรับรู้รายได้ใน รอบระยะเวลาบัญชีที่มีการให้บริการ การรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ดังกล่าวให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์เกี่ยวกับขอบเขตของบริการที่ให้และผลการปฏิบัติงานระหว่างวด

หากกิจการไม่สามารถประมาณผลของรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการต้องรับรู้รายได้ไม่เกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่รับรู้ไปแล้ว ซึ่งคาดว่าจะได้รับคืน

2. ค่านายหน้ารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนทันทีที่ที่ขายบริการ (รับเงิน)

ตอบ การรับรู้ค่านายหน้าเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน ทันทีที่ขายบริการ (รับเงิน) หรือไม่นั้น ให้ท่านพิจารณาตามเนื้อหาของรายการว่ารายจ่ายนั้นก่อให้เกิดรายได้ดังกล่าว หรือมีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจอื่นใดในอนาคตหรือไม่ โดยพิจารณาจากคำนิยามของค่าใช้จ่ายและสินทรัพย์ตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสีย สาธารณะ ย่อหน้าที่ 26 และ 27 ดังนี้

26.1. สินทรัพย์ หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการ ทรัพยากร ดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจาก

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

ทรัพย์กรณ์ในอนาคต

27.2. ค่าใช้จ่าย หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลารายงาน หรือการลดค่าของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน ซึ่งส่งผลให้ส่วนของเจ้าของลดลง โดยที่ไม่รวมถึงการแบ่งปันให้กับเจ้าของและรายการขาดทุน

(สอดคล้องกับคำนิยามตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ย่อหน้าที่ 4.4.1 และ 4.25.2 ในกรณีที่ท่านใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสารณะ)

ดังนั้นท่านต้องพิจารณา ก่อนว่าการจ่ายค่านายหน้าดังกล่าวเข้าคำนิยามสินทรัพย์ หรือค่าใช้จ่าย ก็ให้บันทึกตามคำนิยามของเนื้อหานั้น แต่หากเข้าคำนิยามของสินทรัพย์ แล้ว ท่านต้องพิจารณาในการทยอยตัดจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายให้สัมพันธ์ กับรายได้ที่ได้รับประโยชน์ แต่หากเป็นเข้าคำนิยามเป็นค่าใช้จ่าย ก็รับรู้ทันทีที่ขายบริการ

3. กรณีค่านายหน้า หากยังไม่ได้รับเงินในปี 2561 แต่รับเงินในปี 2562 บริษัทต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายเมื่อไหร่ และต้องบันทึกบัญชีค้างจ่ายหรือไม่

ตอบ มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสารณะ ย่อหน้าที่ 10 และ 11 กำหนดให้กิจการใช้เกณฑ์คงค้างในการจัดทำรายงานทางการเงิน ดังนี้

10. ข้อสมมติที่ใช้ในการนำเสนอการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสารณะ ได้แก่ เกณฑ์คงค้าง และการดำเนินงานต่อเนื่อง

11. เกณฑ์คงค้างกำหนดให้กิจการต้องรับรู้รายการค่าในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายการนั้น ซึ่งอาจเป็นรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันหรือต่างกันกับรอบระยะเวลาบัญชีที่กิจการได้รับหรือจ่ายชำระเงินสด

(สอดคล้องกับเกณฑ์คงค้างตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ย่อหน้าที่ วป17 ในกรณีที่ท่านใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสารณะ)

ดังนั้น ท่านต้องพิจารณา ก่อนว่ารายการค่าใช้จ่ายดังกล่าวเกิดขึ้นในวดเวลาใด หากเกิดขึ้นในวดเวลาใด ก็รับรู้ในวดเวลาเดียวกัน แม้ยังไม่ได้รับหรือจ่ายชำระ และบันทึกรายการค่าใช้จ่ายในวดเวลาที่เกิดรายการตามเกณฑ์คงค้าง

ทั้งนี้ขอให้ท่านศึกษาข้อเท็จจริงและเนื้อหาของรายการและศึกษามาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยท่านสามารถศึกษามาตรฐานการรายงานทางการเงินในเว็บไซต์ของสถาบันฯ

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

<http://www.fap.or.th/upload/9414/e8cXTzUL59.pdf>

● รายได้

เดือนกันยายน – ตุลาคม 2561

เรื่อง : การบันทึกรายได้ดอกเบี้ยรับที่รับในอนาคต

ถาม :	<p>บริษัทเป็นกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ได้ลงทุนซื้อหุ้นในบริษัทอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ จำนวน 49% ของมูลค่าหุ้น รวมทั้งได้ซื้อหนี้ลินมาจากการบริษัทแม่ที่อยู่ต่างประเทศรวมดอกเบี้ยค้างชำระ จำนวน 49% ของมูลค่าหนี้ ทั้งหนี้เงินกู้ยืมมืออัตราดอกเบี้ย 5.25% เพื่อร่วมลงทุนในໂປຣເຈັດຄອນໂດມນີ້ຍົມ โดยเงินต้นและดอกเบี้ยจะชำระเมื่อโครงการแล้วเสร็จใช้เวลา 3-5 ปี โดยยังจะมีการกู้เงินทยอยเพิ่มอีกจำนวนหนึ่งตามความจำเป็นในการลงทุน</p> <p><u>คำถาม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ไดระบุให้บันทึกดอกเบี้ยรับตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งตามข้อมูลเบื้องต้นสามารถบันทึกดอกเบี้ย 5.25% ทั้งจำนวนได้หรือไม่ หรือต้องบันทึกโดยใช้ Present Value ถ้าใช้ต้องใช้อัตราดอกเบี้ยเท่าไหร่ในการคำนวณคิดลด กรณีที่ระยะเวลาดีนเงินต้นและดอกเบี้ยไม่แน่นอน จะใช้เวลาเท่าไหร่ในการคำนวณจึงจะถูกต้องตามมาตรฐานฯ
ตอบ :	<p>มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ย่อหน้าที่ 344.1 ระบุว่า</p> <p>344.1 ดอกเบี้ยรับต้องรับรู้ตามวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงหรือวิธีอื่นที่ให้ผลไม่แตกต่างจากวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงอย่างมีสาระสำคัญ</p> <p>ดังนั้น ท่านต้องทดสอบผลแตกต่างระหว่างการคำนวณอัตราดอกเบี้ยด้วยวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (ตามตัวอย่างที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสภากาชาดไทย) กับการใช้วิธีอื่น เช่น รับรู้ดอกเบี้ยรับตามสัญญาหรือตามจำนวนเงินที่ได้รับ เพื่อพิสูจน์ว่ามีผลแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญหรือไม่</p> <p>หากผลแตกต่างมีสาระสำคัญ กิจการต้องรับรู้ด้วยวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงตามที่กำหนดในย่อหน้าดังกล่าว</p> <p>ทั้งนี้ขอให้ท่านศึกษาข้อเท็จจริงและเนื้อหาของรายการและคีกมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปอย่างเหมาะสม</p>

● รายได้

เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม 2561

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

เรื่อง : มาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้

ถาม :	<p>กิจการดำเนินธุรกิจให้โฆษณาในระบบดิจิตอลมีเดีย (LED) ซึ่งกิจการได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนโฆษณา (Barter) กับลูกค้าของกิจการ แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตกลงทำสัญญาแลกเปลี่ยนการให้บริการโฆษณา (LED) กับ Content ข่าวสารต่าง ๆ หรือสาระบันเทิงอื่น ๆ กับกิจการแห่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยน เพื่อสร้างสีสัน และการดึงดูความสนใจให้ลูกค้าหันมาใช้บริการโฆษณา โดยมิได้วัดมูลค่าอยู่ติดธรรมของ Content ข่าวไว้ เนื่องจากไม่สามารถวัดมูลค่าได้ 2. ตกลงทำสัญญาแลกเปลี่ยนการให้บริการโฆษณา (LED) กับบัตรชมการแสดงที่โรงละคร และตัวหนังภาพยนตร์กับกิจการแห่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำบัตรชมการแสดง และตัวหนังไปจัดโปรโมชั่นสมนาคุณลูกค้ารายอื่น โดยวัดมูลค่าของบัตรเทียบเคียงกับราคาตลาด <p>จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้นกิจการจะต้องรับรู้รายได้ทางบัญชีหรือไม่ และจะต้องปฏิบัติอย่างไร รวมถึงนำเสนอข้อมูลในงบการเงินอย่างไร จึงจะถูกต้องตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน (กิจการเลือกใช้มาตรฐานชุดใหญ่ หรือมาตรฐานสำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ)</p>
ตอบ :	<p>ในกรณีที่กิจการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน(สำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ) กิจการต้องอ้างอิงการรับรู้รายได้สำหรับรายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา ตามการตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 เรื่อง รายได้-รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา ในย่อหน้าที่ 3 และ 5 ดังนี้</p> <p>3. ผู้ขายที่ให้บริการโฆษณาเป็นการค้าปกติ จะรับรู้รายได้จากการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับโฆษณา ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง รายได้ เมื่อบริการที่แลกเปลี่ยนมีความแตกต่างกัน (อ้างอิงย่อหน้าที่ 12 ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง รายได้) และจำนวนเงินของรายได้สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ (อ้างอิงย่อหน้าที่ 20.1 ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง รายได้) การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จะนำมาใช้ก็ต่อเมื่อมีการแลกเปลี่ยนบริการโฆษณาที่มีลักษณะแตกต่างกัน การแลกเปลี่ยนบริการโฆษณาที่เหมือนกันไม่ถือว่ารายการแลกเปลี่ยนนั้น ก่อให้เกิดรายได้ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง รายได้</p> <p>5. รายได้จากการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการโฆษณาไม่สามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยใช้มูลค่าอยู่ติดธรรมของบริการโฆษณาที่ได้รับ อย่างไรก็ตาม ผู้ขายสามารถวัดมูลค่าของรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือโดยใช้มูลค่าอยู่ติดธรรมของบริการโฆษณาที่ให้ในรายการแลกเปลี่ยน โดยอ้างอิงกับรายการที่มิได้มีรายการแลกเปลี่ยนชั่ง</p> <p>5.1 เป็นการโฆษณาซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการโฆษณาที่มีรายการแลกเปลี่ยน</p>

5.2 เกิดขึ้นบ่อย

5.3 แสดงถึงรายการที่มีจำนวนและยอดเงินที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับรายการทุกรายการที่ได้ให้บริการโฆษณาที่คล้ายกับการโฆษณาที่ให้ในรายการแลกเปลี่ยน

5.4 เกี่ยวข้องกับเงินสด และ/หรือ รูปแบบอื่นของสิ่งตอบแทน (เช่น หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด สินทรัพย์ที่ไม่ใช้ตัวเงิน และบริการอื่น ๆ) ซึ่งวัดมูลค่าอยู่ต่อรวมได้อย่างน่าเชื่อถือ และ

5.5 ไม่เกี่ยวกับกิจการคู่ค้ารายเดียวกับที่มีรายการแลกเปลี่ยน

ดังนั้น กิจการต้องพิจารณาตามย่อหน้าดังกล่าวและรับรู้รายการตามข้อเท็จจริงและเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจของรายการ

อนึ่ง ในปี 2562 เป็นต้นไป การตีความมาตรฐานฉบับที่ 31 ดังกล่าวจะถูกยกเลิก และใช้มาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 แทน ดังนั้นกิจการต้องรับรู้รายได้จากรายการแลกเปลี่ยนดังกล่าวโดยอ้างอิง มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

ทั้งนี้ขอให้ท่านศึกษาข้อเท็จจริงและเนื้อหาของรายการและศึกษา มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำรายงานทางการเงินเป็นไปอย่างเหมาะสม

● รายได้

เดือนตุลาคม 2559

เรื่อง : แนวทางการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับรายได้ของศูนย์อาหาร

ถาม :	เนื่องจาก บริษัทประกอบกิจการศูนย์อาหาร มีทั้งขายเอง และให้ร้านค้าย่อยเข้าไปขายอาหารในศูนย์อาหาร และศูนย์อาหารแบ่งรายได้ให้แก่ร้านค้าย่อยเป็นค่าอาหาร ซึ่งทางกรมสรรพากร ถือว่าการประกอบกิจการศูนย์อาหาร เป็นการบริการตามมาตรา 77/1(10) จึงขอสอบถามว่า จากที่ก่อตัวมา ต้องบันทึกบัญชีว่าอย่างไร ถือเป็นการบริการเหมือนกับสรรพากรหรือไม่ และในส่วนที่บริษัทเปิดร้านขายเองในศูนย์อาหาร ต้องบันทึกบัญชีเป็นรายได้ประเภทใด ถือระหว่างรายได้จากการขายหรือรายได้จากการบริการ จึงจะถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างถูกต้อง
ตอบ :	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้ (TAS 18) และมาตราฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) บทที่ 18 เรื่อง รายได้ วิธีให้คำนิยามเกี่ยวกับการแยกประเภทของรายได้ ว่าเมื่อใดเป็นการขายสินค้า หรือเมื่อใดเป็นการให้บริการ กำหนดเพียงว่าการรับรู้รายได้จากการขาย และรายได้จากการบริการมีจุดรับรู้ที่แตกต่างกัน โดยย่อหน้าที่ 14 ของ TAS18 หรือย่อหน้าที่ 326 ของ TFRS for NPAEs กำหนดว่ากิจการต้องรับรู้รายได้จากการขายสินค้าเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

1. กิจการได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว
2. กิจการไม่เกี่ยวข้องในการบริหารสินค้าอย่างต่อเนื่องในระดับที่เจ้าของพึงกระทำ หรือไม่ได้ควบคุมสินค้าที่ขายไปแล้วทั้งทางตรงและทางอ้อม
3. กิจการสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ
4. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของการบัญชีนั้น
5. กิจการสามารถวัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้นหรือที่จะเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากรายการบัญชีนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

ในขณะที่ TAS 18 ย่อหน้าที่ 20 หรือ ย่อหน้าที่ 334 ของ TFRS for NPAEs กำหนดว่า

เมื่อผลของการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการต้อง รับรู้รายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเป็นรายได้ตามขั้นความสำเร็จของการณ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ผลของการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

1. กิจการสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ
2. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของการนั้น
3. กิจการสามารถวัดขั้นความสำเร็จของการณ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานได้อย่างน่าเชื่อถือ และ

4. กิจการสามารถวัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและต้นทุนที่จะเกิดขึ้นเพื่อทำให้รายการนั้นเสร็จสมบูรณ์ได้อย่างน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่อง สินค้าคงเหลือ ย่อหน้าที่ 6 และ มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) บทที่ 8 เรื่อง สินค้าคงเหลือ ย่อหน้าที่ 86 ระบุว่า

86. สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินทรัพย์ซึ่งมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้
  - 86.1 ถือไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ
  - 86.2 อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย
  - 86.3 อยู่ในรูปของวัตถุดิบ หรือวัสดุที่มีไว้เพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าหรือให้บริการ

ดังนั้น กิจการต้องพิจารณาเนื้อหาของรายการบัญชีที่เกิดขึ้นของทั้งกรณีศูนย์อาหาร แบ่งรายได้ให้แก่ร้านค้าย่อยเป็นค่าอาหารและกรณีบริษัทเปิดร้านขายเองในศูนย์อาหาร ว่ามีลักษณะเป็นการขายสินค้าหรือการให้บริการ โดยหากกิจการมีสินทรัพย์ที่ถืออยู่และเข้าคำนิยามของสินค้าคงเหลือดังกล่าวข้างต้น และต่อมามีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนในสินค้าคงเหลือตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้จากการขาย จึงน่าจะถือเป็นการขายสินค้า และให้รับรู้รายได้ตามการขายสินค้า แต่หากกิจการไม่มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนในสินค้าคงเหลือซึ่งเป็นสินทรัพย์ของกิจการและไม่เป็นไปตามเงื่อนไขการรับรู้รายได้ จึงน่าจะถือเป็นการให้บริการ กิจการต้องพิจารณาตามเงื่อนไขของการรับรู้รายได้จากการให้บริการ

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

อย่างไรก็ตาม ท่านสามารถศึกษาข้อมูลของมาตรฐานการรายงานทางการเงินเพิ่มเติม ได้ที่เว็บไซต์สภากาชีพบัญชีและศึกษาตัวอย่างงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในธุรกิจที่คล้ายคลึงกับกิจการท่านในเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อประกอบการพิจารณาประเภทของรายได้ของท่าน

ทั้งนี้ขอให้ท่านปรึกษาผู้สอบบัญชีของท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และข้อมูลที่มากกว่า เพื่อให้ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้องยิ่งขึ้น

เดือนมีนาคม 2559

เรื่อง : มาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับรายได้

ถาม :	<p>ข้อมูลทั่วไป :</p> <p>เป็นพนักงานบัญชีของธุรกิจลิสซิ่ง แบบประเภทลัญญาเช่าทางการเงิน ซึ่งมีการเก็บค่าเช่าจากลูกค้าแต่ละเดือนที่รวมค่าเบี้ยประกันของทรัพย์สินที่เช่า</p> <p><u>ตัวอย่าง</u> รายได้ดอกเบี้ยที่บันทึกในเดือนมกราคมเท่ากับ 105 บาท คำนวณจาก</p> <table><tbody><tr><td>ดอกเบี้ยคำนวณจากเงินให้ลินเชื่อ</td><td>100</td></tr><tr><td>ค่าเบี้ยประกันทรัพย์สิน</td><td>5</td></tr><tr><td>รวมรายได้ดอกเบี้ยบันทึกเดือนมกราคม</td><td><u>105</u></td></tr></tbody></table>	ดอกเบี้ยคำนวณจากเงินให้ลินเชื่อ	100	ค่าเบี้ยประกันทรัพย์สิน	5	รวมรายได้ดอกเบี้ยบันทึกเดือนมกราคม	<u>105</u>
ดอกเบี้ยคำนวณจากเงินให้ลินเชื่อ	100						
ค่าเบี้ยประกันทรัพย์สิน	5						
รวมรายได้ดอกเบี้ยบันทึกเดือนมกราคม	<u>105</u>						
ตอบ :	<p>ให้ทราบมาว่าในอนาคตรายได้ตั้งกล่าวจะต้องบันทึกแยกเป็น 2 รายการ คือ</p> <table><tbody><tr><td>1. รายได้ดอกเบี้ย</td><td>100</td></tr><tr><td>2. รายได้ค่าเบี้ยประกัน</td><td>5</td></tr></tbody></table> <p>ไม่ทราบว่าถูกต้องหรือไม่ค่ะ และถ้าใช่ มาตรฐานดังกล่าวจะนำมาใช้ประมวลปีใด ค่ะ รบกวนขอคำแนะนำด้วยค่ะ เพื่อที่ทางบริษัทฯจะได้เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง</p> <p>ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า (ฉบับที่เคยถือปฏิบัตามาในอดีตจนถึงปัจจุบัน) จะระบุในย่อหน้าที่ 36 และ 38 ว่ากิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินด้วยมูลค่าเงินลงทุนสูตรในสัญญาเช่า(เงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่าคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่า) ซึ่งให้รวมลงต้นทุนทางตรงเริ่มแรกด้วย (http://www.fap.or.th/images/column_1450924281/TAS%202017%20revised%2025%2058+.pdf)</p> <p>[โดยย่อหน้าที่ 4 ระบุว่า เงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า คือ ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่าที่ต้องจ่ายให้กับผู้ให้เช่าตามสัญญาเช่าการเงินกับมูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกันให้กับผู้ให้เช่า โดยไม่รวมค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น ต้นทุนการให้บริการ และภาษีที่ผู้ให้เช่าจ่ายและเรียกคืนได้จากผู้ให้เช่า]</p> <p>ทั้งนี้รายได้ทางการเงินและการรับรู้(ส่วนของดอกเบี้ย) หมายถึงผลต่างระหว่างเงิน</p>	1. รายได้ดอกเบี้ย	100	2. รายได้ค่าเบี้ยประกัน	5		
1. รายได้ดอกเบี้ย	100						
2. รายได้ค่าเบี้ยประกัน	5						

Q & A ด้านมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

หัวข้อ รายได้

ลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่ากับเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า

อย่างไรก็ตาม กิจการ ต้องพิจารณา ก่อนว่ารายได้จากการรับประภันถือเป็นส่วนหนึ่งของจำนวนเงินขั้นต้นที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าหรือไม่ หากไม่ใช่ อาจมิได้รับรู้รวมอยู่ในเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า และเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า ดังนั้น หากกิจการพิจารณาแล้วว่า รายได้จากการรับประภันไม่เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาเช่า รายได้จากการรับประภันก็จะมิได้รับรู้ผ่านการรับรู้ของรายได้ทางการเงิน (ดอกเบี้ย) แต่ควรให้รับรู้เป็นรายการต่างหากแยกจากส่วนของเงินที่ต้องรับรู้ตามสัญญาเช่าโดยตรง

ทั้งนี้เท่าที่ข้อมูลมีมาจนถึงปัจจุบัน หลักการดังกล่าวยังไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่า และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ที่จะประกาศใช้ในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ขอให้ท่านปรึกษาผู้สอบบัญชีของบริษัทซึ่งมีความเข้าใจในเนื้อหาของรายการและมีข้อมูลที่มากกว่า และต้องเป็นผู้ตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินของท่าน เพื่อให้ได้รับคำตอบที่ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น

*****